

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/o-ipn/nagrody-i-odznaczenia-ipn/nagroda-kustosz-pamieci-narodo/nagroda-kustosz-pamieci-narodo-7/24258,Instytut-Jozefa-Pilsudskiego-w-Ameryce.html>
28.02.2026, 12:20

Instytut Józefa Piłsudskiego w Ameryce

09.05.2016

Instytut Józefa Piłsudskiego w Ameryce

Został założony w 1943 roku przez najbliższych współpracowników Marszałka, którzy w wyniku działań wojennych znaleźli się w Stanach Zjednoczonych. Kontynuuje pracę Instytutu Badania Najnowszej Historii Polski, działającego w Warszawie w latach 1923–1939 (po 1935 r. – pod nazwą Instytut Józefa Piłsudskiego Poświęcony Badaniu Najnowszej Historii Polski). Ma siedzibę w Nowym Jorku.

Instytut powstał z potrzeby krzewienia myśli politycznej patrona, w proteście przeciwko polityce mocarstw i antypiłsudczykowskiemu nastawieniu rządu polskiego w Londynie. Z grona założycieli Instytutu należy wymienić polityków Henryka Floyar-Rajchmana i Franciszka Januszewskiego, publicystę Ignacego Matuszewskiego i autora licznych prac historycznych, Wacława Jędrzejewicza.

Swoją pozycję Instytut zawdzięcza cennym zbiorom (jest m.in. depozytariuszem tzw. Archiwum Belwederskiego, uratowanego z płonącej stolicy) oraz rozległej działalności publicznej: badaniom naukowym i popularyzowaniu niezafałszowanej wiedzy o Polsce i jej historii najnowszej. Podstawą finansowania placówki są składki członkowskie i darowizny, większość prac wykonują wolontariusze.

Zadania placówki zmieniały się wraz z przemianami zachodzącymi w kraju i na wychodźstwie. W związku z działalnością cenzury w kraju i niszczeniem dokumentacji dotyczącej historii Polski, archiwa Instytutu nabrały szczególnego znaczenia podczas niemieckiej okupacji i rządów

komunistów w kraju po drugiej wojnie światowej.

W czasie prowadzonej przez ponad pół wieku działalności Instytut zachował niezależność i bezwarunkowe oddanie idei wolnej i niepodległej Polski. Po upadku komunizmu w Europie Środkowej i Wschodniej Instytut wraz ze swymi zbiorami poloników, największymi po Instytucie Hoovera w Kalifornii, odgrywa w dalszym ciągu istotną rolę w badaniach najnowszej historii i kształtowaniu wizerunku Polski.

Wydaje (wraz z Instytutem Piłsudskiego w Londynie) m.in. czasopismo „Niepodległość”.

Instytut ściśle współpracuje z bratnim Instytutem Józefa Piłsudskiego w Londynie (powstałym w 1947 r.), warszawskim Towarzystwem Przyjaciół Instytutów Józefa Piłsudskiego Zagranicą (w 2004 r. przekształconym w Instytut Józefa Piłsudskiego Poświęcony Badaniu Najnowszej Historii Polski) oraz Naczelną Dyрекcją Archiwów Państwowych.

Strona internetowa Instytutu: <http://www.pilsudski.org>.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)